

M.

lsá-
ká-
ap-
rint
t a
effy
lay
sgá-
kü-
a is
mily
tel-
z én
für-
eng
ha
csá-
ssza
skét
a is
ed-
is.
gy-
a a
—
má-
ritó
arra
e is
—
e-
rja.
uj
g ó
bb

KIS NAP

ÉDES JUTALOM. (Lásd a 374. lapon.)

LVIII. köt. 24. szám.

Ara negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. június 17-én.

AZ ARANY KERESZT.

— Színmű két felvonásban. —

Irta *Egri György.*

Személyek:

Bánházy Aladár, földes ur.

Bánházyné, neje.

Géza, fiók.

Özvegy Barna Mihályné.

Józsi, fia.

Böske (Barnáné leányai).

Borcsa (Barnáné leányai).

Habajgós Estók, kisbíró.

Bertók, paraszt legény.

Johann Kikeriki, komédiás.

Hanzi, fia.

Marczi, erdő-esősz.

Iskolás fiúk.

Első felvonás.

Színhely: erdei tisztás, körös-körül fák, elől jobbra nagy bokor.

Első jelenet.

Habajgós, *Bertók*, hátul balra egy fa alatt ülnek és tarisznyából eszegetnek.

Habajgós (a butykosból iszik.) Hát nagyon jól esik ez nékem, édes öcsém!

Bertók. — Egészség utána, bátya!

Habajgós. — Köszönöm, öcsém! Most pedig a' mondó vagyok, hogy ha itt a fa alatt egy kicsit megabakoltatunk, oszt' a tetejibe fél órácskát pihentetünk, hát majd könnyebben visznek haza a csikaink. (A lábaira üt.)

Bertók. — A' már szent igaz, hogy megszire hurczolta a kánya azt a Budapestet! A csizmám talpa ugyancsak megvallotta a sok kő-koczkát. Azért mégis csak megjártuk, nemis bánom. De csak szép egy falu az a Budapest! Volt ottan még... izé... még olyan koci is, aki ló nélkül szaladt. De még csak ostora sem volt az istenadta kocsisának!

Habajgós. — Már hogy lett volna, mikor lova sem volt!

Bertók. — Mégis úgy elszaladt a kocsija az orrom előtt, mint ha puskából lőtték volna ki. Mégis csak hamis egy bogár az nímet!

Habajgós. — Hanem azért én mégis kitapintottam a fortélyát.

Bertók. — No, azt már én is szeretném tudni.

Habajgós. — Hát azt láttad-e, mikor az a paszomántos sapkás nímet avval a lóbür-táskával felszállott rája?

Bertók. — De azt láttam.

Habajgós. — No hát, Bertók öcsém, ne legyen Hajbagós Estók az én böcsületös nevem, ha az a lóbür-táska tele nem volt ló-szuflával! Mert mihelyestég az odafent volt: a hintós szekér ló-sritt!... mindjárt elkezdett vészettül szaladni.

Bertók. — Biz igaz a'! No, ezt még a Kakukk sógor se találta volna el! Pedig annak hat ujja van a bal lábán, a nagyapja meg tátos volt.

Habajgós. — Hát engem se a gólya költött ám, édes öcsém! Már az öregapám is belső ember volt, de meg engem is megkisbíró-uramkendez még a fő-nótárius ur is! (Iszik a butykosból.)

Bertók. — Isten éltesse is, bátya! (Elgondolkozva.) Hát mégis csak ló huzza azt a butykos... (szájára üt.) Oah!... mondok, azt az ördöngös szekeret. No, csak haza érjünk, egész álló esztendeig lesz mit mesélni.

Habajgós (az eleséget a tarisznyába rakja.) Most még egy kicsit elnyújtózkodunk itt az árnyékban. Azután fél óra múlva egy házzal odább ballagunk a Jézus nevében.

Bertók. — Az bizony nagyon jó lesz ugy, bátya. (Leheverednek.)

Második jelenet.

Előbbiek, Géza.

Géza (jobbról jön.) Egészen egyedül vagyok. Nem lát meg senki. (Zsebéből lánczon csüngő arany-keresztet vesz elő és papírosba csavarja.) Ez a szép arany-kereszt egy kis időre a föld alá kerül. A mamám legkedvesebb ékszere ugyan, de holnapig meg nem eszi a rozsdá. Holnapra már megint elő kerül... Ezzel a kis hadi csellel pedig, Barna Józsi barátocskám, beadom neked a kulcsot, nem leszel te többé a gyerekek szemefénye! Ez a hely itt a te kedves

tanyád, ez a bokor a te bokrod; ha valamikor eszedbe jutott volna valamit elrejtteni, kétszer kettő négy, hogy ide rejtetted volna. No, ássunk hamarosan vermecskét! (Leguggol, elő veszi a zseb-kését és ezzel ás.) Nagyon rá szolgáltál, Józsikám, hogy végezzek veled. Azon kezdted, hogy az iskolában leszoritottál a helyemről. No, még ezt üsse kő! Az utolsó padban is ur vagyok én!... De akár milyen tréfát tervelek, mindig utamba állsz. Tegnap az új ostoromat akartam kipróbálni egy gyerkőczön, hát neked mindjárt ott köllött teremned, hogy megvédjed. És hányszor megszegényítettél! Halálos untilg emlegetnek, hogy ilyen meg olyan jó vagy. Hanem most majd én keredem fölül. (Föláll.) Így ni! Nem is gyantod, barátocskám, micsoda skatulya volt az, amit ma az apám szobájában a papiros-kosárból halásztál ki. (Kárörömmel.) Ha ha ha! Biz' az nem volt más, mint ennek az elásott keresztnek a skatulyája! Gondoskodtam róla, hogy akkorra már üres legyen!... Hát azt gondolnád-e, kin fogják keresni az elveszett ékszert? Ugy-e azon, aki a skatulyát vitte el? Mivel pedig azt te vitted el, hát tolvaj leszel, aranyos cimborám! (Eloson.)

Bertók (az előző jelenetet fél-álmosan végig nézte, felkönyököl, szemeit dörzsöli.) Estók bátya!

Habajgós (álmosan.) Mi a' no?

Bertók. — Mint ha azt álmodtam volna, hogy valaki a bokor mögött aranyat ásott el!

Habajgós. — No hát, öcsém, megest alugy el, osztán keresd is meg!

Bertók (nevetve.) Biz' az úgy lesz legjobb. (Vissza heveredik.)

*

Harmadik jelenet.

Előbbiek, Hanzi, majd Johann.

Hanzi (tarka komédiás ruhában jobbról szaladva jön, kezében pácza hegyére szurt szélkerékkel.) Hopplá hopp! Tingli-tangli, cukker-kandli! (A bal-oldali fán madárfészket pillant meg.) Vivát! Vivát! Asztat a fán van ety matár-fészked! Papa! Papa!

Johann (kivül). Mi megfan, Hanzi? Mintyár métyek.

Hanzi. — Sietni, papa! Sietni! Aztat a fán van iken naty fészked! Lesz van penne iken sok dojár! Dojást mékinni lesz van iken fájn uzsona a papa és Hanzika!

Johann (szintén tarka komédiás ruhában, belép jobbról.) Itten fatyog! Hol mekfan asztat a naty fészked? (Meglátja.) Ahá! No, mintyár nem van ottan! (Hanzihoz.) Feküty csak ota le, a fátul a työkered! (Hanzi hanyatt fekszik a fa tövéhez; kezeit kapóra tartja.) Figyázz! (A fészkek-szedővel *) czélozgat.) Etty!

Hanzi. — Leszakadt a metty!

Johann. — Kettő!

Hanzi. — Fenegetlen teknő!

Johann. — Három! (Eltalálta a fészket. A csipetöbe került fészkekből kiesik egy tojár.)

Hanzi (ugy tesz, mint ha szájába pottyant volna a tojár.) Hamm! (Felugrik, kiveszi szájából a tojást; örömmel ugrál.) Itt fan! Itt fan! Ez fan ikazi szép naty dojár! Uty-e, aranyos papuskám, eszdet Hanzikáé foksz lenni?

Johann. — No ja! Asztat te foksz mekenni.

Hanzi. — Köszönöm, étes, aranyos papa! Hanzika most mekin el foksz menni, keresni másik matár-fészked. (El. balra.)

Johann (a fészkekkel babrálva.) Pizon mekfan ety nyomorúzsákos éled asz enyém éledem. Mintik fántorollni, kométia csünállni, elfíratni natyon, isszatni sok-sok! Az emberek sokat nevetni, sokat dapsolni, de piczulát adni natyon keveset! Lopni nem szapat, koltulni nem tutsz, nincs van píz, iszol víz és a varjú-dojár is van jó és mekeszung. (Leül, törögeti és iszogatja a tojárakat.)

Bertók (fölebred, megpillantja Johannt; nyomott hangon Habajgóshoz.) Estók bátya! Estók bátya!

Habajgós (álmosan.) No már meg! Mi a?

* Nagyobb multság kedvéért a fészekszedő alakban csuklózott vékony léczdarabkákból készíthető. Mely mesterséget, az alsó két száránál mefogva, egy nyomással három, négy méter magasságra is föl lehet nyújtóztatni.

Bertók (Johann felé mutat.) Nézze csak azt a maskarát!

Habajgós (felkönyököl.) Aunye, a hajtókáját! Hát e' már meg miféle bogár?

Bertók. — Valami kóbor nimetnek nézem.

Habajgós. — Vagy nimet, vagy talján, de hogy kókler, arra hitet teszek. Ösmérem a fajtáját, járt már ilyen a falunkban, egyszer be is kísértem egyet a dutyiba.

Johann. — Nincs van töpp tójás! Elfotyta! (Sóhajt.) Ja-ja! Szo-szo! (Vidámabban.) Hanem ikasz izz! Esztet a dojás-héj most itten elfokok ásni. Asztatat mekfok enni a hantya, lesz pelüle hantya-tójás! Asztatat mek fok enni a mülefüle, lesz mekint matár-dojás pelüle. (Kaparja a földet, ahol az aranykereszt van elrejtve, ráakad a keresztre, hirtelen felugrik; kezeit összezsapja.) Sanctus Laurentius! ézs Maxentius!

Bertók (meghökkenve.) No, no! Tán bizony nincs ki nála mind a négy fertály!

Johann (ujjongva.) Arany, ikazi arany! Esztet van etty táriusi gincs. Arany geresztet! Arany lánczot! Mekéri szász florin! Hanzi! Enyim kis Hanzi!

Bertók. — Mondtam ugy-e, Estók bátya, hogy kincset ásott itt el valaki!

Johann. — Mosd már a Johann lesz van kasztak emper! Nem kelleni sokat koplalsz! Az arany elatjuk, sok-sok pénsz mek-kapjuk. Hanzi! (Indul balra.)

Habajgós (Johann elé toppan.) Nem oda Buda, atyámfia!

Johann (vissza hökken.) Vazisztász!... Mi kell nekednek, jó emper?

Habajgós (botjával koppant.) Az köll, édes atyámfia, hogy én kendet innéd egy tapodtat sem ereszttem, amig meg nem mondja a böcsületös nevét!

Johann. — Az enyém pecsüledes nevet Johann Kikeriki. Hát asztán?

Habajgós (ujra koppant.) Most meg aztán eljön kend velem a falu házához és ott átadja az aranyat, amit talált!

Johann. — Ha-ha-ha! Utyan jól peszelsz, étes atyámfia! Hát kitől tanulni te, hoty amit én találni, asz nem asz enyém?

Habajgós. A faluházán, atyámfia, ahova most bekisérem, mert hogy én Hajbajgós Estók kisbiró vagyok. Hát szaporán előre! (Botjával jobbra az utat mutatja.)

Johann. No, már akár kispiró, akár natypiró, én nem foksz velet menni! Hanzi! (Elfut balra.)

Habajgós (felkapkodja a holmiját.) De már csak nem szaladsz el, nimet! Ha jól tudsz is futni, de én is megfogom még a nyúlat! Utánam, Bertók! (Elfut a komédiás után.)

Bertók (felkap valamit a bokornál a földről.) Ni, ezt meg elejtette itt valaki. Már csak fölveszem. (Utánok fut.)

Negyedik jelenet.

Barna Józsi, Böske, Borcsa jönnek jobbról.

Böske. — Igen, ez lesz a legjobb hely! (A Józsi bokra felé mutat.) Ugy-e, Józsi, ez alá a bokor alá temetjük a kis Pipikét?

Józsi. — Oda, hugocskám! Ott nem fogja háborítani senki.

Borcsa. — Az ágról majd dalol neki egyegy madárka! Szegény Pipike nem lesz egyedül. (Csókolgatja a kezében levő skatulyát.)

Józsi — (a skatulyára mutat.) Ez a szép skatulya a Géza urfi jóvoltából került hozzám! De nem sajnálom a szegény Pipikétől. Hisz' olyan szépen tudott énekelni!

Borcsa. — Engem mindig az ő aranyos nótája ébresztett föl!

Böske. — És hogy tudott hizelegni, mikor a tenyeremből ette a kender-magot!

Borcsa. — Meg mikor oda röpült a vállamra!

Józsi. — Bizony nem hiába szerettük mind a hárman! No, most már add ide, Boriskám! Hadd hantoljam el!

Borcsa (csókolgatja a skatulyát.) Csak vigyázva tedd oda, Józsi, meg ne üsd valamijét! (Kendővel törli a szemét.)

Józsi (szintén megcsókolja a skatulyát.) Ne félj, Bözsikém! Zizegő haraszt lesz az ágyacskája; puha bársony moha a takarója. (Leteszi.) Most pedig, amig én elhantolom, ti elmentek virágot szedni a sirjára.

Borcsa. — Éppen ezt akartam én is mondani.

Józsí. — A kis tó felé menjtek! Arra vannak a legszebb virágok. De tövestül szedjétek ám!

Böske. — Persze! De szépen rendezd ám el a bokor alját! (El Borcsával.)

Józsí. — Meglesz, ne félj! (Dologhoz fog.)

Ötödik jelenet.

Józsí, Géza, iskolás fiúk; később Marcsi, Böske, Borcsa.

Géza (jobbról, ólálkodva jön. Amint észre veszi Józsit, magához inti három társát.) No hát, fiúk, a saját szemeteknek higyetek! Ime, a jó madár most rejti el a lopott kincset!

Fiúk (kiabáló hangon.) Itt a tolvaj! Barna Józsí a zsvány, a tolvaj!

Józsí (meglepődve feláll és a kiáltozók felé fordul.) Ki meri azt nekem mondani, hogy én tolvaj vagyok?

Géza (kevélyen.) Mi, akik láttunk, te tolvaj holló!

Józsí (indulatosan.) Ki ne merje még egyszer mondani, mert a torkára forrasztom!

Géza (gunyosan.) Ugyan? Tán még tagadni mernéd, hogy te loptad el és te ástad el a mamám arany keresztjét?

Józsí (nagy haraggal.) Miféle hitvány rágalom ez? (Hirtelen földre teremti Gézát,

a többi fiúk megfutamodnak.) A becsületedet akarja elvenni?

Géza (jajgatva.) Jaj! Segítség! Segítség!

Marczi (jobbról berohan.) Mi az? Mi történik itten?

Géza (jajveszékelve.) Jaj segítsen, Marcsi! Ez a tolvaj meg akar fojtani!

Józsí. — Még most is gyalázkodik?! (A Géza torkához kap.)

Marczi. — Nye te nye! (Szétválasztja a fiúkat, Józsit karonfogva tartja.) Ez a kis höresög még agyon harapná a nagyságos urfit!

Józsí. — De mikor a becsületedbe gázol!

Géza (henczegeve.) Fogja jól, Marcsi és vezesse az udvarba! Ó lopta el a mama arany keresztjét!

Marczi (csodálkozva.) Micsoda?

Fiúk (kik viszsza sompolyogtak.) Igen! Igen! Mi is láttuk!

Józsí (ki akar szabadulni.) Ereszsen, Marcsi bácsi! Nem igaz! Mindnyájan hazudnak!

Fiúk. — Nem hazudunk! Ó a tolvaj!

Marczi. — No már akkor csak nem eresztelek, szép öcsém! Előre!

Józsí (kapálózva.) Nem, nem megyek! Boriska! Böske!

Marczi. — No, ha nem jössz, viszlek. (Erővel maga után hurezolja.)

Géza. — Megvan a tolvaj!

Fiúk. — Visszük a tolvajt! Rajta vett, ha-ha-ha! (Mind el.)

HAJUBA! (Lásd a 374. lapon.)

Borcsa és Böske (lelkendezve futnak be.)
Jaj Istenem! Mit csinálnak Józsival? Itt hagyta a madárkát! (Fölveszik.) Marcsi bácsi! Megálljanak! Marcsi bácsi! (El a többi után.)

(Vége következik.)

HAJUBA!

(Képpel a 373. lapon.)

*Ágyba, lotty az ágyba,
Szivem kis virágja!
A hanczurozásból
Már elég volt mára.
Alszik az üvegben
Az arany halacska,
Alszik a madár is,
Alszik kutya, macska.
Bujj be édes gyorsan,
Hajuba, hajuba!
Mert bizony elfogja
Álmodat a buba.
Ő fog álmodozni
Szivárványos tóru,
Szitakötő tündérekrol,
Jószivü manókrul.
Ne haggyad az álmod'! —
S most tessék bezállnod;
Hárman lestek, hárman,
Puha ágyacskában.
Még egy csókot addsa hát —
S most pá szivem, jó jszakát!*

ÉDES JUTALOM.

(Képpel a czimlapon.)

RITKÁN volt panasz Gusztikára. Az imént, hogy olyan nagyon lefelé görbült a szájacskája és már-már félni lehetett, hogy no — mindjárt eltörik a mécses, én nem éppen nagy bünül róttam volna föl neki, ha egy kicsit elpityeredik. Mert

hiszen a mama után busult, mivel hogy a mama egész délutánra távozott és azt mondta:

— Nem vihetlek magammal, mert olyan helyre megyek, ahol nincsen szükség ilyen apróságra. De itt lesz veled a nagymamácska, nem lesz semmi bajod. Jó lesz, ugy-e?

Mit tehetett szegény Gusztika? Nagyot sohajtott, aztán megígérte azt a nagyon szép, de oh!... néha olyan nehéz dolgot, hogy egészen jó lesz még akkor is, ha a mama nem látja.

Ha pedig már megígérte, állania is köll a szavának. Csak egy kicsit, éppen csak egy egészen piczikét kesergett, de hamar legyürte és bizakodva ment a nagymamához. Hiszen voltaképen a nagymamát is szereti ő nagyon, olyan szépen el tud az vele játszogatni! Nem csalódott most sem. Rövid idő múlva már a régi kedves kis Gusztika volt, akit mindenki méltán szeretett. A nagymama teljesen meg volt vele elégedve.

Már pedig valamint a rossznak keserü, úgy a jónak édes a jutalma. A nagymama egyszerre csak ölje kapta Gusztikát, az asztalhoz ült vele s azt mondta:

— Itt a jó gyümölcs, válassz amit akarsz, kedvesem.

Nevetett Gusztikának még a szeme is. Nem is kínáltatatta magát, hanem csemegézett boldogan. Jaj, olyan édes a megérdemelt jutalom!

Mikor pedig estére megjött a mama és megtudta, mily hiven váltotta be Gusztika az ígérését, akkor még egy második jutalom is következett: a mamácska szerető anyai csókja.

Es ez még édesebb volt a legédesebb piros cseresznyénél is.

RÓZSIKA KIRÁNDULÁSAI.

— Tréfa, képekkel. —

IV.

Rózsika-Füred megnyitása.

ESAK nincs szebb az igaz barátság nál. Hőben, hóban hű maradt az. Megmutatta Rózsika, tapasztalták barátai.

Nagy készülődés folyt a Rózsikáék házában. Csomagoltak: fürdőre mennek a mamával. S a gimnazista urfi, hogy szerencsésen keresztül eviczkélt a vizsgálaton, felkiáltott:

— De jó lesz ott hűsölni, mikor jön a kánikula! Itt a városban olyan hőség van akkor, mint a Szahara-sivatagban. No, mit bámulsz úgy, Rózsika? Talán nem igaz?

Dehogyan nem! Épp az a baj, hogy igaz és Rózsikának eszébe juttatott valamit, amin még akkor

is eltűnődött, mikor már nyugalomra tértek.

— Szörnyűség! Ha itt olyan a meleg, mint a sivatagban, akkor a sivatag megvalóságos kenyérsütő kemence! Mit csinálnak majd az én kedves játszótársaim: Arszlán ur, Maczkó bácsi, Nyuszi urfi? Pörkölt rostélyos lesz belőlük! És talán segíteni sem tudnak a bajukon, én pedig kényelmesen hűsölök! Utána köll nézmem a dolognak, mert ha egyszer elutaztam a mamával, alig ha szabadulok. Igen, megyek!

Ugy bizony, mert akinek jó a szive, így gondolkozik, és amit gondol, meg is teszi. Hát megtette Rózsika is.

Épp úgy mint már többször, hamar eljutott a sivatag szélére. És alig indult meg befelé, már látta, hogy biz' itt csakugyan gonosz világ van. A nap mint ha izzó tüzes nyilakat szórt volna. De nem csak érezte, hogy itt alig ha baj nincs: mihamar hallotta is. Mert egyszerre csak megpillantja két kedves pajtását, a lovacskát és a szerencsén ficzkót, ámde nem barátságos

egyetértésben, mint jó pajtásokhoz illik, hanem csunya patvarkodásban. Mind a kettő nagy turbánt viselt a fején, hogy nap-szurást ne kapjon. És a szerencsén ficzkó így szólt:

— Hallod-e lovacska, fölvehetnél a hátadra, nagyon süti a forró homok a talpamat.

— Majd ha fagy! felelt a lovacska. Így is alig vánszorgok, nem hogy még terhet vegyek a hátamra.

— Már pedig én felülök rád, ha tetszik, ha nem tetszik.

— Elkotródj, te füstös! förmedt rá a lovacska és akkorát fujt feléje, hogy leröpült a kis füstösnek a turbánja. Talán nagyobb baj is esik, ha elébök nem toppan Rózsika.

— Ejnye, hát ti így patvarkodtok, mikor nem látlak?

— ELKOTRÓDJ, TE FÜSTÖS!

Szörnyen megröstellék. Mentegetőztek is, hogy a nagy hőségtől nem is tudják, mit csinálnak.

— No, gondoltam, hogy baj van, azért jöttem. Hát csak hívjátok szaporán össze a kompániát, majd kifundálunk valamit.

Megörültek neki s most már megengedte a lovacska, hogy a kis füstös fölkapaszkodjon rá. El is iramodott vele gyorsan.

Rózsika lassan követte, még pedig egyre lassabban; már alig bírta emelni a lábát, olyan melege volt. Talán ott is reked, de egyszerre csak ismerős hangot hall:

— Ni, hiszen ez Rózsika!

Megfordul, hát mit lát? Csacsikordét, melyet jó ismerős fiu hajtott.

— Nini! Hiszen ez a Kósza Dani! Hogy kerülsz te ide?

— Hová nem jut el Kósza

Dani? felelt ez nevetve. Magam sem tudom, hogyan, de addig kószáltam, hogy ide vetődtem. No, ülj fel! Talyiga nem szekér ugyan, de talyigán is jobb mint gyalog.

Föl is ült Rózsika; de alig haladtak valamieskét, a csacsi hirtelen megállt, épp mikor valami nagy bödülés hallatszott.

— Gyi te no, csacsi! biztatta Dani.

— Van eszem, gazd' uracskám, felelt a csacsi. Nem vagyok én olyan csacsi, amilyennek látszom. Oroszlán van közel.

— Igaz, szólt Rózsika. De csöppet se féljete, mikor velem vagytok.

Megmagyarázta, mi járatban van. Így már aztán bátran mentek odább s nem sokára eljutottak a gyülekező helyre, ahol már együtt volt az egész kompánia. Bezzeg nem voltak most kövérek. Ugy lefogytak a sok izzadástól, mint ősszel az agár, a nyulászat végén.

Megörültek Rózsikának, kivált mert a lovacska már elmondta, hogy Rózsika segíteni fog a bajukon. De a mellett, hogy örültek, a Dani talyigáját is megbámulták, mert hát biz' ők ezt a szerszámot még nem ösmerték. Az az, ösmerte bizony a lovacska és hirtelen elszontyolodott. Félre hívta Maczkó bácsit s busan mondá:

— Vége a böcsületemnek! Rózsika most már kocsikázni fog

itten és nem én fogom huzni, hanem az a hitvány csacsi.

— So' se busulj, lovacska barátom, vigasztalta Maczkó bácsi. Elég nagy ugyan a fejed, hogy megtehesd; de okosabb, ha nem teszed. Inkább örülj, mert hát... mondd, ültél-e már kocsiban?

— Nem én. Lovacskának nem ott a helye.

— No, hát most ott lesz. Megkérjük Rózsikát és Dani urfit, engedjék, hogy mi is kocsikázhassunk. Már pedig az csak külön multság, ha benn ülsz, mint ha huzod.

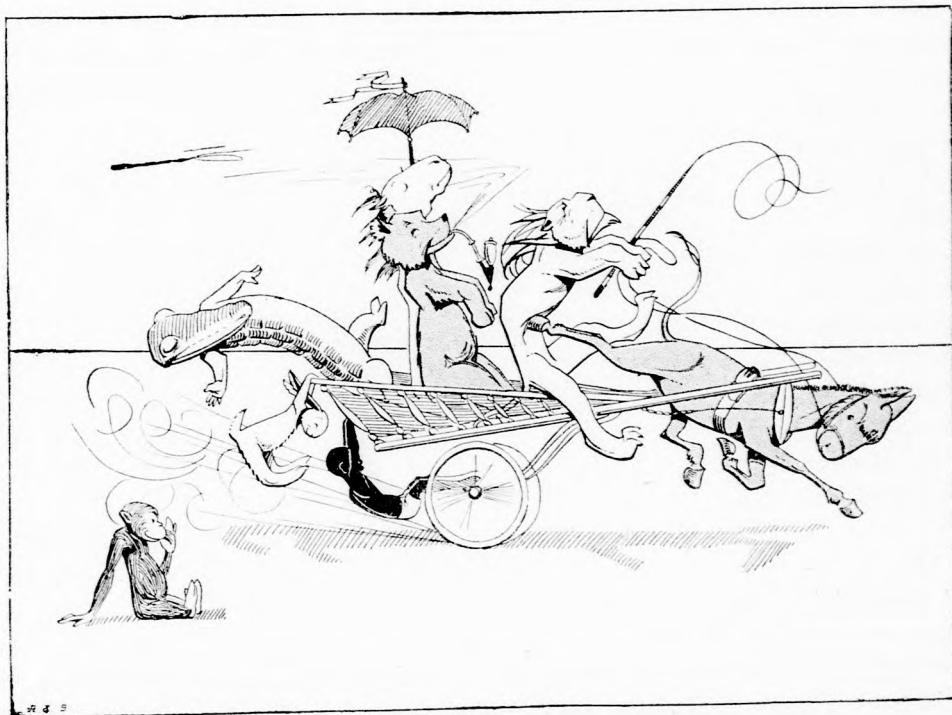
... A LOVACSKA ELSZONTYOLODOTT.

Rózsika és Dani meg is engedték s az egész kompánia annyira kapott a mulatságon, hogy még a hőségről és a Rózsika tervéről is megfeledkeztek. Arszlán ur persze most is magának foglalta le a java mulatságot.

— Én leszek a kocsis, mondá. No üljtek fel!

Felkapaszkodtak Maczkó bácsi, a lovacska és Krokodilla kisasszony. De az apróságokat: Nyuszi urfít, Majminka kisasszonyt és a szerecsen ficzkót nem vették föl.

— Elegen vagyunk, szólt Arszlán ur. Az apró népség ne lábatlankodjon! Gyi te csacsi! Neki rugaszkodott a csacsi, elvágtatott a kordéval.

... MEGINT CSAK FELKAPASZKODTAK.

— Jaj de jó a kocsikázás! Nem is hittem volna, szólt a lovacska.

— Meghiszem azt, mondá büszkén Arszlán ur. Hanem hát érteni köll ám a hajtáshoz!

De Nyuszi urfi, Majminka kisasszony és a füstös ficzkó sem mondtak le egy-könynyen a gyönyörűségéről. Nem vették föl a

kocsiba? Jól van, hát felkapaszkodtak a saroglyára. Krokodilla kisasszony, aki leg-hátul ült, alig győzte őket lehessegetni. Hol az egyiknek, hol a másiknak koppintott az orrára. Le is potyogtak, de hamar talpra ugorva, megint csak felkapaszkodtak.

— Majd teszek én mindjárt róla, hogy ne érhessenek utól, szólt a kocsis Arszlán ur. Gyorsabban fuss, csacsi!

És nagyot vágott az ostorral a csacsira. Már biz' a csacsi ezt zokon vette, dühösen rugott ki s oh, oh!... épp köldökön találta Arszlán kocsis urat, aki gyeplőt, ostort elejtve, nagy bődüléssel dült hátra, feldöntötte Maczkó bácsit és a lovacskát, ezek meg Krokodilla kisasszonyt, mindnyájan pedig kifordultak a kocsiból, rá Nyuszira, Majminkára, a füstös ficzkóra, kiket majd hogy palacsintává nem lapítottak.

Nagy nehezen tápázkodtak fel s kissé hosszú képpel tértek vissza Rózsikához és Danihoz.

— No, jó volt a kocsikázás? kérde Rózsika.

— Oh... nagyon! Köszönjük is szépen, de már

többet nem kérünk belőle, szólt Arszlán ur. Ideje is, hogy dologra térjünk és meghallgassuk, miként akar Rózsika segíteni rajtunk, hogy el ne pusztuljunk a nagy hőségtől.

— Mindjárt megtudjátok, szólt Rózsika. Azt köll tennetek, amit mi teszünk otthon: kánikula idején fürdőre köll menni, hűsölni.

— Igen! Ez köll nekünk. De hol a fürdő?

Ez fogas kérdés volt, s már-már megijedtek, hogy kutba esik a szép terv; de Nyuszi urfi így szólt:

— Tudok én egy pompás tavacskát. Tegnap is ott jártam, még egy kis pár-bajom is volt egy berzenkedő vad-kacsával, mert nem akarta megengedni, hogy igyam a vízből.

— Nagyon jól van, Nyuszi, szólt Rózsika. Ott rendezünk be fürdőt.

— És a neve Rózsika-Füred legyen, ajánlotta gavallérosan Arszlán ur.

Ezt az indítványt természetesen nagy éljenzéssel fogadták és azt is elhatározták,

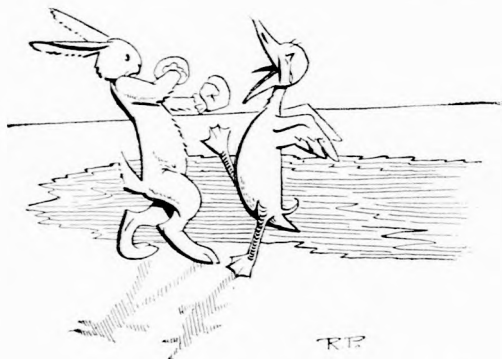
hogy azonnal föl-avatják és megnyitják az új jeles fürdőt. Mindjárt utnak is indultak, Rózsika a csacsi-fogaton, a többiek gyalog. Olyan nagy volt az örömiük, hogy széles jó kedvökben egymás hátán átugrálva vigadozva haladtak előre. (L. a képet a 379. l.)

— Lám, örvendezett Rózsika

messziről, még meg sem kezdték a fürdözést, már alig férnek a bőrükbe.

Pedig hát sok a jóbul is megárt és a legnagyobb vigságban is hasznos az, ha valaki tovább néz az orra hegyénél. Nem nézett a vig kompánia és mi lett belőle? Az lett belőle, hogy amint egy mély szakadékhoz értek, egyik a másik után mind egy szálíg lepottyant a mélységbe.

— Mi történhetett ott? aggódott Rózsika. Gyorsan oda, csacsikám!

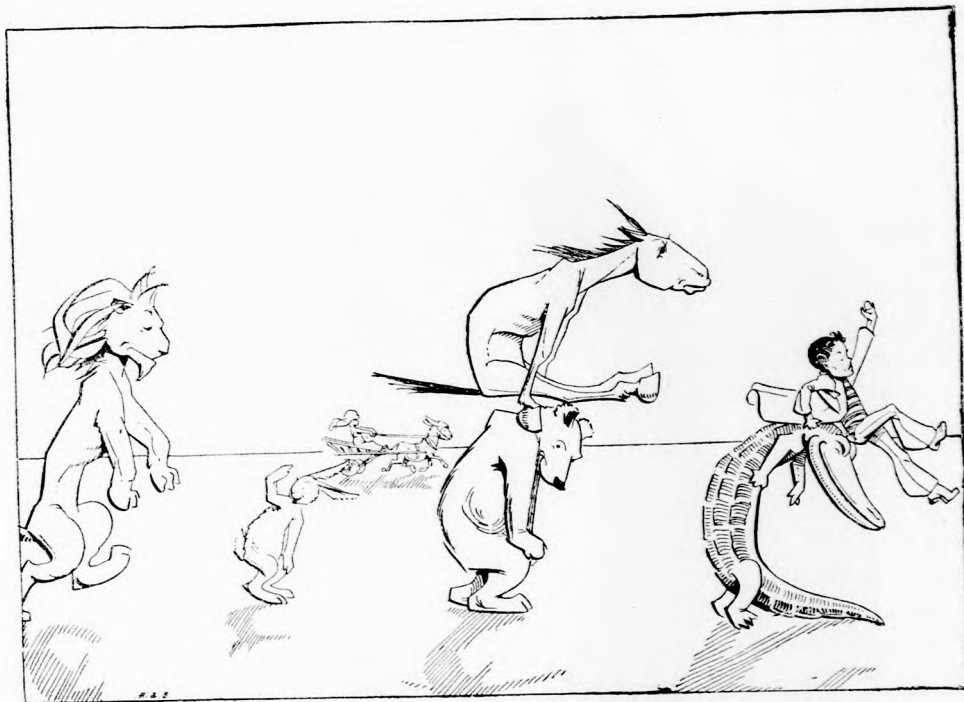

... EGY KIS PÁRBAJOM IS VOLT.

Rohant a csacsi. Kicsibe mult, hogy kordéstul le nem zuhant. De mégis neki volt legtöbb esze s még idején megállt. Csak hogy baj mégis esett: oly hirtelen állt meg, hogy a kordé nagyot zökkent s Rózsika kifordult, leröpült a mélységbe, az ő kedves pajtásaihoz.

No, volt ott fölfordulás, nyögés, jajgatás! Ugy egymásba gabalyodtak, hogy sokáig tartott, míg mindenki megtalálta a maga fejét, lábát és talpra állva szét nézhetett. Ekkor aztán ugyan sirásra görbült a szájuk széle.

— No, innen ugyan ki nem menekül, akinek szárnya nincs, szólt Dani a füle

... EGYMÁS HÁTÁN ÁTUGRÁLVA. (Lásd a 378. lapon.)

tövét vakarva. És nincs is aki megsegítsen, mert csak a csacsi maradt fönn. Ő pedig, szegény, mit tehetne?

— Majd meglátod, gazd' uracskám. Nem vagyok én olyan csacsi, amilyenek hisztek. Már tudom is mit csinállok.

Mert amint szét nézett, fönn a magasan egy óriási saskeselyüt pillantott meg.

— Lehivom. Ha a felhőkből az esőt le tudom csalni, őt is eléri a hangom.

El is érte s a keselyű gyorsan ott termett; de hogy megtudta, milyen bajba vannak azok ott lenn a verem mélyén, gunyosan szólt:

— Kiemelem őket onnan, hogy ne? Csak hogy nem egyszerre. Minden nap egyet-egyet.

Nagyon jó friss pecsenyém lesz egy hétig minden napra.

Képzeltetni, milyen kedvök támadt azoknak ott lenn, mikor azt hallották. Sorra fölfalja őket!

No, csak jöjjön! szölt Arszlán ur elkeseredetten. Itt veszünk, nem bánom, de ő még hamarabb pusztul el, mert amint ide lebocsátkozik, elejébe ugrom és leharapom a fejét.

— Csak lassan, kedves Arszlán barátom, szölt Maczkó bácsi. Többet észszel, mint erővel. Sugok valamit, majd meglátjátok, hogy jó az öreg a háznál.

Hamar megsugta, amit akart, s a sas-keselyűhöz, amint ez lassan lebocsátkozott, így szölt:

— Keselyű barátom, ha már úgy van és nincs máskép, mint hogy fölfalasz bennünket, hát tedd meg nekem azt a szivességet, hogy rajtam kezd meg a sort. Szeretnék mentül hamarabb átesni

. . . UTOLSÓNAK NYUSZI MARADT.

ezen a csiklandós mulatságon.

— Szívesen, Maczkó bácsi. Miért ne?

Bele fogózott karmaival a Maczkó bácsi bundájába és lassacskán fölfelé röppült. Hatalmas erejű keselyű volt, mégis szinte nyögött bele.

— Nem hittem volna, hogy ez a Maczkó bácsi olyan nehéz!

Nem ám, mert mi történt? Arszlán ur bele kapaszkodott Maczkó bácsiba, a lovacska Arszlán urba és így tovább, mind sorba. Utolsónak Nyuszi maradt, akit Rózsika tartott fülön. Mire az éhes keselyű észre vette, már mind kívül voltak a vermen. Igen, de ha most ők többiek leugorhatnak is, Maczkó bácsit nem ereszti a gonosz.

Nem? Dehogy nem! Idején megszólalt Maczkó bácsi és így komandérozott:

— Most jól fogózzék mindenki, ne ugorjon le, így nem

bir velünk fölemelkedni magasra. Csak te, Nyuszi fiam ott legalól, te ugy sem sokat nyomsz a latban, te ugorj le és a Dani urfi kordéjáról kapd fel a puskát, aztán lödd le ezt a beste keselyüt.

Hallotta a keselyü. Bezzeg most már ő szepegett. Ejnye no, mit csináljon! A helyett, hogy jól lakkék, golyót kap a hasába.

— Üsse kő, hát eleresztem őket.

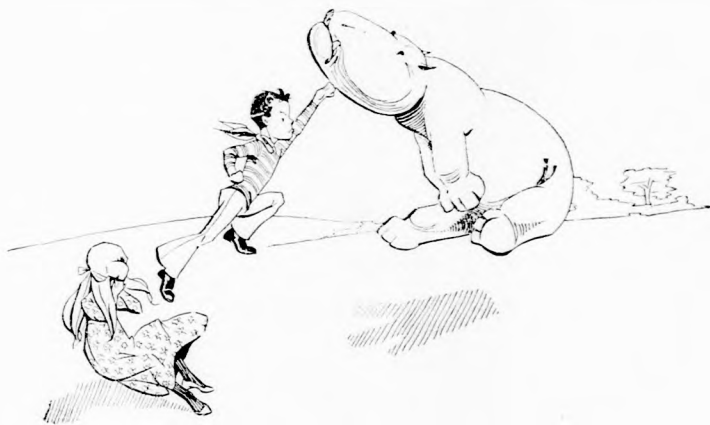
Kihuzta a karmait a Maczkó bácsi bundájából és elröpült. Maczkó bácsiék

lezuhantak a földre, bizony nagyot nyekentek, de mert puha homokra estek, iziben talpra ugrottak.

Hogy semmi igaz bajuk nem esett, mihamar inkább még nevettek a kalandon. Dicsérték Maczkó bácsit és bizony a csacsit is. Aztán odább ballagtak és szerencsésen eljutottak a tiszta vizü szép tavacskához.

— Gyönyörü! Nagyszerü! Méltó, hogy a Rózsika nevét viselje.

Mindjárt meg is tartották a fölavatás ünnepét, daloltak, tánczoltak, éljeneztek.

... FELÜTÖTTE AZ ÁLLÁT.

— Éljen Rózsika! Éljen Rózsika-Füred! Egyszerre azonban hiba fenyegetett. A vizből előmászott Viziló ur s mérgesen kiáltá:

— Micsoda zene-bona ez? Pusztuljatok Ez nem Rózsika-Füred, hanem Viziló-Füred. Itt én lubiczkolok, és ha itt valaki lábatlankodni mer, ugy bekapom, mint éhes veréb a legyet.

Mindjárt ki is tátotta rettenetes, óriási száját. Rózsika hanyatt esett ijedtében, de

szerencsére ott volt Kósza Dani, aki igazi kemény magyar gyerek. Bezzeg megtanulta Viziló ur mindjárt, milyen az igazi vitéz fiu.

— Micsoda? Még fenyegetőzni mersz? kiáltá Dani. No megállj!

S amint Viziló ur a száját tátogatta, Dani oda ugrott és hatalmas ökölcspással ugy felütötte a Viziló állát, hogy ennek menten kitört három zápfoga. De még ez hagyján! ... hanem borzasztóan be is

harapta a nyelvét és majdnem ájultan dült el. Teljesen elmúlt a henczegő kedve s jajgatva rimánkodott:

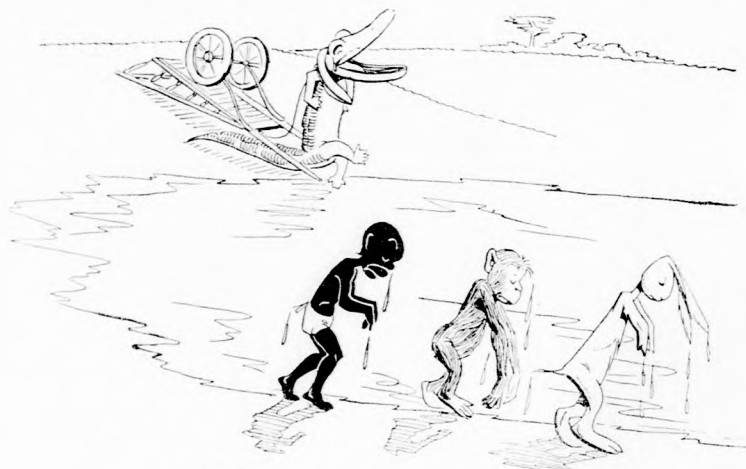
— Jaj, kegyelem, rettenetes vitéz! Hiszen már nem mondom ... dehogymondom! ... inkább nagyon örvendek ... Éljen Rózsika-Füred!

Igy már rendben volt minden. Most már az volt a kérdés, ki kezdje a fürdést? Azt határozták, hogy az aprók kezdjék. De az apróságok: Nyuszika, Majminka, a füstös ficzkó, húzódoztak a víztől.

— Majd kifogok én rajtok! sugta Krokodilla kisasszony.

Azt mondta nekik, hogy megkocsi-káztatja őket a kordéban. Erre mindjárt készek voltak, de ó jaj! ... az ármányos Krokodilla kisasszony egyszerre csak neki futott a víznek, bevitte kordéstul a tó közepére s ott kifordította őket, maga pedig nevetve mászott ki a tulsó parton.

Sivalkodtak, kapálóztak azok hárman; de biz' akár akartak, akár nem, alaposan megfürödtek. Nagy nehezen végre kimász-

... CSURGOTT A VIZ A FEJÖK BUBJÁRÓL IS.

tak a partra, persze, még ott is csurgott a víz még a fejük bubjáról is.

— No, ugy-e jó volt? kérdé Rózsika. Most már nincs melegetek?

Dehogy volt! Még a fogunk is vaczogott.

— Lássátok, ilyen nagyszerű a fürdőzés, szólt Rózsika a többiekhez. Most tudjátok, hogy a kánikula sem baj, csak legyen hol hűtözni. Tehát vigan fürdőzzetek! Magam is sietek haza, nehogy otthon csöppenjek, mikor mamáék indulnak.

— Oh! És mikor látunk újra?

— Hajh! Ki tudja? sohajtá Rózsika. Most fürdőzni fogok, azután, ugy hallottam, beadnak nevelő intézetbe, ott pedig, tudjátok, nagyon szigorú a regula. Vagy jöhetek még valaha, vagy soha! És ha nem jöhetnek többé, emlékezzetek meg néha rólam! Én nem felejtlek el soha!

Krokodilla kisasszony sűrű könnyeket potyogtatott, Arszlán ur fájdalmasan bögött, mind a többi is a maga módja szerint busult

és zokogott, alig birtak megválni egymástól. Kósza Dani végre karon fogta Rózsikát, felültette a kordéra s gyi te csacsi!... elvágtattak.

Szerencsésen haza értek s Rózsika most már a mamáékal vigan hüsöl a fürdőben. Teljesen meg van nyugodva, mert tudja, hogy kedves fene-vadjai is azt teszik Rózsika-Füreden.

Csak az a hamis gimnazista bátyja, akinek elmondta, kaczag nagyokat; de lefözi Rózsika:

— Ha nem hiszed, menj Rózsika-Fürödre, ott majd meglátod.

Tizenöt rejtett név.

Testvéred italt kér.

Nem illik köpködni.

A dél immár elmúlt.

Ott ólálkodik a róka.

Már tanulsz francziául?

A fél x olyan mint a v betű.

Ti bort ittatok, én vizet.

A kanári dala igen szép.

Ez az ember nőtlen.

Az ablakban dinnye-mag szárad.

Hiszek a ti barátságokban,

Beh kár olyan soká aludnod!

Nem minden ember tanult.

Izso fiatalabb nálad.

A mi zsákunkban buza van.

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Mesék és regék:“

Gyermekek számára írta *Vilma néni*. Két színes képpel és több szöveg-rajzzal, díszes kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 22-ik számában közölt betű-rejtvények megfejtése:

Eke, káka, puska, róka.

Helyesen fejtették meg: Badics Gizella, Hirsch testvérek, Kazy Péter, Kiss Emma és Gyuri, Török testvérek, Mezey Béla, Schön Jenő, Kleiner Iduska, Asztalos Juliska és Tihamér, Baráth Béla, Somogyi Ferike, Fischer Péter és Pál, Weiss testvérek, Almási Zsótika, Somogyi Anna, Follinus Kornél, Lengyel Margit és Kálmán, Péterfy Vilma.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörténvén, nyertes lett *Somogyi Anna*, *Pakson*, kinek a jutalom-könyvet (»Virág-csokor«, elbeszélések és költemények, enlékül jó gyermekeknek, gyűjtötte *Füssy Tamás*, színes táblába kötve) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LVIII. köt. 21-dik számában közölt találos kérdések megfejtését még beküldték: Fogarassy Kató, Follinus Kornél, Kleisl Gyula, Péterfy Vilma.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Ensel Iaczi. Abban, amit az az utas beszélt, nincs okod kételkedni. Magam is láttam hogy a Duna ott, ahol a Fekete-tengerbe ömlik (Szulinai torkolat) a folyam még egy hosszú darabon tartja meg színét. Sárga, széles sávját a tenger kék vizétől könnyű megkülönböztetni. Abban meg, amit a minapi napfogyatkozásról írtál, megelőztek a naplapok közleményei. A hozzá fűzött csillagtani magyarázat meg, amely talán nem is egészen a te munkád, jóval fölötte van még apró olvasó-társaid ismereteinek. — **Térly Marianna.** Szórakozó játéknak a versírás is megjárja. A művecskéd azonban messze van még a közölhetőségtől. De hiszen nem is e végből küldted be. — **Robitsek Magdolna.** Kedves leánykát tüntet fel a te rajzocskád. Olyan jószívűen itatja a nyulacsikát, pedig nagyon fáj a foga. Arcának kiszökkenő bal fele legalább ezt mutatja. De hogy miért rajzoltál neki szakált: ez magyarázatra szorul. El is várom. — **Mihalik Ádám.** Besoroztam s képet is rajzoltatok hozzá. Kár volt annak idején be nem küldeni. Csak hogy persze te még akkor nem tudtad volna ilyen ügyesen megírni. — *Több levélről a jövő számban.*

Jó Szív.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek: Gerber, Erzsike és Klárka 2 kor.

Az Eg áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

Előfizetési felhívás

a

KIS LAP

julius-decemberi számára.

— A „KIS LAP” 59. kötetére. —

A FOLYÓ hó végével befejezést nyer a »Kis Lap« most folyó 58-dik kötete s ezennel megnyitjuk az előfizetést a jövő hóval kezdődő újabb kötetre, mely a »Kis Lap«-nak immár **ötvenkilencedik** kötete lesz.

Pályafutásának *harminczadik* esztendejébe lép a »Kis Lap« a most következő új kötettel. Nagy időre, egész ember-öltőnyi multra tekinthet vissza; oly hosszú multra, mint csak kevés irodalmi vállalat hazánkban. Es ez a hosszú mult talán legerősebb bizonyossága annak, hogy teljes mértékben sikerült megfelelnie hivatásának, elérnie a kitűzött célt, azt: hogy a magyar gyermek-világnak elme-képző, szív-nemesítő, oktató mulattató jó barátja legyen. Embrenyi emberek ma már azok, akik Forgó bácsi első olvasói voltak; új nemzedékek egész sorozata váltotta fel azóta egymást s Forgó bácsi lankadatlan kedvvel és buzgalommal mesél a mai legújabb nemzedékek épp úgy, mint mesélt már apáiknak, anyáiknak, mikor még ezek voltak gyermek-korban.

Azon a nyomon, mely harmincz esztendőn át már általános kedveltségére vezette a »Kis Lap«-ot, fog haladni tovább is. Multja kezeskedik a jövőjéről. Teljes gondal van előkészítve a most következő 59-dik kötet is, mind szöveg, mind művészi rajzok tekintetében. Mindjárt az első számban

„A három boszorka”

czimmel, rajzokkal ékesített hosszabb elbeszélés fog kezdődni, épp oly vonzó, mint érdekes és tanulságos. Ezt később

indiánus történet

fogja követni, szintén számos képpel, közben pedig alig ha helyet nem szorít magának a kis olvasók régi jó pajtása

Roszesont Ferke

hogy újabb viselt dolgait és vig tréfáit közölje velök. Lesz ismét

szindarab

és minden számban kisebb **beszély, mese, költemény, ismeret-terjesztő czikk**, legtöbbször rajz kíséretében. Minden szám közöl jövőre is rejtvényt, melynek megfejtői közt **jutalom-könyv** kerül kisorsolásra; e kötet utolsó számában pedig külön **jutalom-kisorsolás** lesz az egész évi legszorgalmasabb megfejtők közt. A rendes rovatok: **Forgó bácsi postája, Jó Szív, Levezelés** stb. ezentul is nyitva lesznek, két hetenként pedig **színes mü-melléklet** kíséri a lapot.

Az új kötetnél sorakozzanak hát régi és új kis hívek a »Kis Lap« zászlaja alá, ahol igaz szeretettel fogadja őket

Forgó bácsi.

*

Kérjük a »Kis Lap« t. előfizetőit, sziveskedjenek megrendelésüket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fönn ne akadjon.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre	2 Korona.
Fél évre	4 „
Egész évre	8 „

Az előfizetési pénzt korona-értékben sziveskedjenek beküldeni.

Az előfizetések, legczélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.

